

# МАТЕМАТИКА

## 3-4 класи

### Критерії оцінювання усних відповідей учня/учениці

Вербальна оцінка об'єктивних результатів навчання учня/учениці	Характеристика рівня результатів навчання учня/учениці
<b>Формується</b>	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>● розпізнає, називає, розрізняє математичні об'єкти, подані в готовому вигляді (дії, правила, окремі геометричні форми в довкіллі), об'єкти вивчення (математичні поняття за їх ознаками, формули, математичні операції, моделі задач);</li><li>● виконує елементарні математичні операції після детального кількарязового їх пояснення вчителем на рівні копіювання зразка виконання та за допомогою вчителя;</li><li>● констатує за підказкою правильність/ неправильність результату;</li></ul> <p>Учень/учениця виконує навчальні завдання <i>на репродуктивному рівні</i> реалізації навчальної діяльності у типових навчальних ситуаціях за допомогою таких навчальних дій:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>● розрізняє окремі об'єкти вивчення (математичні поняття за їх ознаками, формули, математичні операції, моделі задач) ;</li><li>● виконує найпростіші математичні операції на рівні копіювання зразка виконання після детального кількарязового їх пояснення вчителем;</li><li>● відтворює навчальну інформацію у засвоєній послідовності, за допомоги вчителя формулює правила, закони й залежності, ілюструє їх прикладами;</li><li>● частково коментує способи виконання математичних операцій</li></ul>

## **Сформовано**

Учень/учениця виконує навчальні завдання *на продуктивному рівні* реалізації навчальної діяльності в аналогічних типовим навчальних ситуаціях за допомогою таких навчальних дій:

- виділяє суттєві ознаки математичних понять, ілюструє їх прикладами, формулює прості висновки;
- застосовує знання й уміння під час виконання математичних завдань за знайомим алгоритмом ;
- частково або детально пояснює свої дії;
- самостійно виконує математичні операції;
- усвідомлено відтворює навчальний зміст, ілюструє відповіді прикладами з реального життя;
- виконує завдання, які потребують значної самостійності; виправляє помилки, на які вказує вчитель.

Учень/учениця виконує навчальні завдання *на продуктивно-творчому рівні* реалізації навчальної діяльності у змінених з певним ускладненням навчальних ситуаціях за допомогою таких навчальних дій:

- вільно володіє програмовим матеріалом, демонструє гнучкі знання, виявляє системність знань і способів математичної діяльності;
- встановлює міжпонятійні зв'язки, комбінує елементи навчальної інформації і способи діяльності для одержання іншого шляху виконання математичних завдань, використовує набутий досвід у змінених навчальних умовах і життєвих ситуаціях;
- аналізує способи виконання математичних операцій, будує алгоритми виконання математичних завдань;
- демонструє нестандартний підхід до розв'язування навчальних і практично зорієнтованих задач;
- знаходить і виправляє власні помилки, володіє навичками самоконтролю, об'єктивно оцінює свою роботу.

*Оцінювання об'єктивних результатів навчання учнів 3-4 класів з математики здійснюється у процесі розв'язання навчальних завдань на виявлення стану сформованості навичок читання, запису і порівняння чисел, обчислювальних навичок, навичок читання і запису математичних виразів/ рівностей/нерівностей, розв'язування рівнянь, уміння розв'язувати задачі, розпізнавання й побудову геометричних фігур, оперування величинами.*

*Залежно від дидактичної мети та з урахуванням етапу опанування програмовим матеріалом у цілому й етапу опанування очікуваним результатом навчання **оцінювання** може здійснюватись під час різних видів навчально-пізнавальної діяльності, яка може бути усною та письмовою.*

### Критерії оцінювання письмових робіт учня/учениці

Вербальна оцінка об'єктивних результатів навчання учня/учениці	Характеристика рівня результатів навчання учня/учениці
<i>Формується</i>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● робота виконувалась, але допущено 12 і більше грубих помилок;</li> <li>● правильно виконано менше 1/3 роботи або в роботі допущено 10-11 грубих помилок;</li> <li>● правильно виконано 1/3 роботи або в роботі допущено 8-9 грубих помилок;</li> <li>● правильно виконано 2/5 роботи або в роботі допущено 6-7 грубих помилок;</li> <li>● правильно виконано половину роботи або виконано роботу в повному обсязі й допущено 5 грубих помилок;</li> <li>● правильно виконано 3/5 роботи або виконано роботу в повному обсязі й допущено 4 грубі помилки</li> </ul>
<i>Сформовано</i>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● правильно виконано 2/3 роботи або виконано роботу в повному обсязі й допущено 3 грубі помилки;</li> <li>● правильно виконано 3/4 роботи або виконано роботу в повному обсязі й допущено 2 грубі помилки;</li> <li>● робота виконана в повному обсязі, але допущено 1 грубу й 1 негрубу помилку;</li>   <li>● робота виконана правильно в повному обсязі або допущено 1 негрубу помилку;</li> <li>● робота виконана правильно в повному обсязі, в тому числі завдання на продуктивно-творчому рівні реалізації навчальної діяльності.</li> </ul>

*Під час перевірки письмових робіт розрізняють грубі й негрубі помилки. Дві негрубі помилки прирівнюються до однієї грубої.*

**До грубих помилок належать:**

*неправильне обчислення у завданні, мета якого – перевірка обчислювальних умінь і навичок;  
неправильне розв'язання задачі (пропуск дії, неправильний добір дії, зайва дія);  
незнання або неправильне застосування властивостей, правил, алгоритмів, залежностей;  
невідповідність виконаних вимірювань та геометричних побудов умові завдання.*

**Негрубими помилками є:**

*неправильно виконане обчислення у випадку, коли метою завдання не передбачена перевірка обчислювальних умінь і навичок;*

*відсутність пояснювального тексту, відповіді завдання, назви величин або невідповідність їх виконаним діям та отриманим результатам;*

*не доведена до логічного кінця робота з перетворення іменованих чисел з одних одиниць вимірювання в інші;*

*неправильне за стилістикою формулювання запитання чи відповіді задачі;*

*неправильне списування даних завдання за умови правильного його виконання;*

*помилки у записах математичних термінів, символів, позначеннях геометричних фігур.*

*Під час виконання письмових робіт учень/учениця повинні дотримуватись культури записів виконаних завдань. Якщо учень (учениця) самостійно знаходить і охайно виправляє допущену помилку, то це не вважається недоліком роботи.*

№ з/п	Характеристика результатів навчання	Рівень реалізації навчальної діяльності	Рівень результатів навчання
1.	Читає, записує, утворює, порівнює числа, визначає розрядний склад числа	Розпізнавання об'єкта вивчення Репродуктивний Продуктивний Продуктивно-творчий	<i>Формується</i> <i>Сформовано</i>
2.	Володіє навичками додавання і віднімання, множення і ділення чисел	Розпізнавання об'єкта вивчення Репродуктивний Продуктивний Продуктивно-творчий	<i>Формується</i> <i>Сформовано</i>
3.	Читає і записує математичні вирази, у тому числі змінною, знаходить їх значення; розв'язує рівняння, добирає розв'язок нерівності змінною	Розпізнавання об'єкта вивчення Репродуктивний Продуктивний Продуктивно-творчий	<i>Формується</i> <i>Сформовано</i>
4.	Аналізує текст задачі, створює за потреби модель, обґрунтовує спосіб розв'язання, розв'язує задачу, прогнозує і перевіряє розв'язок	Розпізнавання об'єкта вивчення Репродуктивний Продуктивний Продуктивно-творчий	<i>Формується</i> <i>Сформовано</i>
5.	Розпізнає, будує геометричні фігури, конструює об'єкти з геометричних фігур	Розпізнавання об'єкта вивчення Репродуктивний Продуктивний Продуктивно-творчий	<i>Формується</i> <i>Сформовано</i>
6.	Використовує для вимірювання величин доцільні одиниці вимірювання, оперує величинами, користується приладами для вимірювання	Розпізнавання об'єкта вивчення Репродуктивний Продуктивний Продуктивно-творчий	<i>Формується</i> <i>Сформовано</i>

За результатами опанування певної програмової теми/частини теми/кількох тем протягом навчального року проводяться **тематичні діагностувальні роботи**.

Тематична діагностувальна робота може містити систему навчальних завдань, що передбачають різні рівні реалізації навчальної діяльності (розпізнавання об'єкта вивчення, репродуктивний, продуктивний, продуктивно-творчий). Тематичні діагностувальні роботи можуть бути комбінованими, у тому числі з тестових завдань закритого й відкритого типів. Також діагностувальні роботи можуть передбачати перевірку одного із результатів навчання. Результатами оцінювання тематичних діагностувальних робіт є рівнева оцінка кожного з результатів навчання. За результатами виконання навчальних завдань можна одержати об'єктивну інформацію про досягнення очікуваних результатів опанування програмовим матеріалом.